

Pedagogika

W harmonii z naturą

Elementy ekologii w pedagogice i sztuce

Redakcja naukowa

Mirosława Knapik, Anna Łobos, Iwona Nowakowska-Kempna

Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna IGNATIANUM

Wydawnictwo WAM

Kraków 2011

Wstęp

Zachwyty nad pięknem krajobrazu, kontemplacja zjawisk zachodzących w świecie natury stanowią nieodłączną część pieszych wędrówek i wakacyjnych wycieczek do urokliwych zakątków naszej ziemi. Właściwa postawa wobec świata przyrody – pełna szacunku i pokory – kształtuje się w nas od wczesnego dzieciństwa poprzez bezpośredni kontakt z naturą. Do refleksji wynikających z osobistych doświadczeń dołączają z czasem pełne ekspresji obrazy będące twórczą interpretacją przeżyć najwybitniejszych artystów – poetów, pisarzy, kompozytorów, malarzy. Tak „nastrojony” człowiek – jak to określał ks. Józef Tischner – jest w stanie świadomie i odpowiedzialnie pogłębiać i wykorzystywać w działaniu wiedzę z zakresu ochrony środowiska naturalnego, „czyniąc sobie ziemię poddaną”.

Dzieci często spontanicznie i z dużym zaangażowaniem włączają się w działalność proekologiczną (np. zbieranie makulatury czy sadzenie drzewek), dostrzegając jednocześnie hipokryzję pseudoekologów i polityków odpowiedzialnych za stan środowiska naturalnego. Autentyczna proekologiczna postawa

kształtuje się w nas dzięki właściwemu polskiej tradycji wychowaniu w szacunku do siebie, innych ludzi oraz otaczającej przyrody, a na pewno nie jest „wynikiem” organizowanych kosztownych konferencji czy krzykliwych akcji ekologów, będących fanatycznymi wyznawcami ekoterroryzmu, polegającego na lekceważeniu ludzkiego życia lub niszczeniu cudzej własności. Szacunku do natury nie uczy przecież obce naszej kulturze spryskiwanie nieekologicznym sprejem naturalnych futer albo przykuwanie się do drzew czy palenie beczek ze smołą w sercu rezerwatu przyrody...

Praca *W harmonii z naturą – elementy ekologii w pedagogice i sztuce* wpisuje się w nurt prowadzonej ostatnimi czasy szerokiej dyskusji na temat wychowywania dzieci i młodzieży szkolnej w poszanowaniu naturalnego środowiska; porusza najważniejsze problemy natury ekologicznej, dydaktycznej i etycznej, a także podpowiada, jak można zainspirować młodzież uczącą się oraz osoby nauczające do przemyślanych, sensownych inicjatyw proekologicznych z wykorzystaniem szerokiego wachlarza pomocy dydaktycznych oraz sztuki.

*Mirostawa Knapik,
Anna Łobos,
Iwona Nowakowska-Kempna*